

Samenvatting en preadvies motie Niet bouwen zonder vertrouwen

Indienende gemeente(n): Heerlen, Kerkrade, Voerendaal en Simpelveld

Ondersteunende gemeenten:

Strekking van de motie:

Geen akkoord op de Hervormingsagenda Jeugd en verzoek aan het VNG-bureau om tot het volgende resultaat te komen:

- Structureel ruimere financiële middelen vanaf 2026 en een ingroepad van vier jaar
- Een regioscan per regio
- Diverse verzoeken rondom implementatie
- Nieuwe toelichting van het rijk over delen 511 mio bezuiniging die voor rekening risico rijk in het regeerakkoord en heet deel 380 mio dat met meer onzekerheid omgeven is.
- Dit resultaat op de Najaars ALV van 1 december 2023 wederom voor te leggen.

Preadvies VNG-bestuur: Ontraden

Toelichting bij het preadvies

Deze motie verzoekt (vergelijkbaar met de motie Groningen die op 5 juni bekend is gemaakt aan de leden) om nu niet in te stemmen met de Hervormingsagenda en voor de Najaars ALV met een nieuw onderhandelresultaat te komen. Het VNG-bestuur acht het zeer onverstandig om niet in te stemmen met de Hervormingsagenda en wel vanwege de volgende elementen:

1. De onderhandeling van de hervormingsagenda is het resultaat waarmee er een aanpassing op het coalitieakkoord is gemaakt waarbij de volgende punten winst zijn: A. 2024 en 2025 loopt de bezuiniging niet op; B. De deskundigencommissie geeft een zwaarwegend oordeel met terugwerkende kracht en voor de reeks van 2026; C. de 511 mio extra is volledig voor rekening risico rijk. Indien dit akkoord niet wordt ondertekend, staat nog wel de 1,5 miljard bezuiniging zonder deze aanpassingen. Dit kost gemeenten en de sector (en daarmee onze inwoners) honderden miljoenen en geeft een totale onzekerheid vanaf 2026.
2. De zorgen over 2026 e.v. zijn ook de zorgen van de VNG. Daarom is er zo'n stevige deskundigencommissie ingezet (dit is resultaat van de gemeentelijke onderhandelinzet) en steunt het bestuur ook diverse moties om met een helder implementatieplan + uitvoeringstoets te komen. Zo weten gemeenten waar ze aan toe zijn.
3. Na anderhalf jaar is er een akkoord waardoor ook de noodzakelijke inhoudelijke verbeteringen kunnen plaatsvinden. Dit wordt zo ook geblokkeerd, terwijl de maatschappij vraagt om de gewenste verbeteringen. We zijn het ook simpelweg verplicht aan onze gezinnen om nu een stap vooruit te zetten.
4. De hervormingsagenda is een resultaat van 5 partijen. Het ligt in de lijn der verwachting dat de andere 4 partijen instemmen. De gemeenten zijn dan de partij die ervoor zorgt dat de ontwikkelingen niet kunnen plaatsvinden. Dit zal negatief afstralen op gemeenten.
5. In de motie zitten diverse verzoeken (sub 5 en sub 6) die het zwaartepunt van de deskundigencommissie weghalen en meer bij het gesprek met het rijk neerleggen. Gezien het verleden met de Commissie van Wijzen en de langdurige onderhandeling daarna, weten we dat we beter kunnen vertrouwen op een stevige commissie dan dat we het voor de commissie aan het gesprek met het rijk overlaten om tot meer zekerheid te komen. Deze verzoeken leiden waarschijnlijk eerder tot minder zekerheid voor gemeenten.